

7. 5. 2008

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Přeměny obchodních společností a družstev podle nového zákona

Dne 1. července 2008 nabude účinnosti nový zákon o přeměnách obchodních společností a družstev, který byl vyhlášen ve Sbírce zákonů pod číslem 125/2008 Sb. Při jeho přípravě byl zákonodárce veden snahou vytvořit systematický a vnitřně konzistentní zákon se sníženým počtem normativních odkazů a tím usnadnit aplikaci zákonné úpravy přeměn jednotlivých forem obchodních společností a družstev v praxi. Přestože část stávající úpravy přeměn obchodních společností se přesouvá z obchodního zákoníku do nového samostatného zákona, cílem tohoto článku je stručně poukázat na některé novinky v oblasti fúzí obchodních společností, které jsou v praxi častějším jevem než fúze družstev.

V rámci přípravy samostatného zákona o přeměnách obchodních společností zákonodárce mimo jiné využil příležitosti pro implementaci směrnice Evropského parlamentu a Rady o přeshraničních fúzích kapitálových společností do českého právního řádu. Nový zákon obsahuje obecnou právní úpravu společnou pro všechny druhy přeměn obchodních společností a družstev, upravuje vnitrostátní a přeshraniční fúze, rozdělení, převod jmění na společníka a změnu právní formy. Přeshraniční fúzí zákon rozumí fúzi jedné nebo více obchodních společností nebo družstev s jednou nebo více zahraničními korporacemi, které zákon rovněž definuje. Problematika přeshraničních fúzí si zaslouží samostatný příspěvek.

Zákon o přeměnách obchodních společností a družstev nepřebírá povinnost sestavení zprávy dozorčí radou společnosti s ručením omezeným nebo akciové společnosti nebo kontrolní komisí družstva o přezkoumání projektu přeměny. Dále se upouští od povinnosti pořídit dva notářské zápisy u kapitálových obchodních společností a družstev, jeden osvědčující schválení návrhu smlouvy o fúzi, projektu rozdělení nebo smlouvy o převzetí jmění a druhý, jímž je naplněn zákonný požadavek na formu příslušných smluv. Zavádí se institut projektu přeměny (projekt vnitrostátní nebo přeshraniční fúze, projekt rozdělení, projekt převzetí jmění), k jehož vypracování v písemné podobě jsou povinny statutární orgány zúčastněných společností. Výslovně se stanoví, že projekt přeměny musí být schválen ve stejném znění všemi zúčastněnými obchodními společnostmi, musí obsahovat zákonem požadované údaje a musí být schválen ve znění, v jakém byl zveřejněn.

Přeměna obchodní společnosti musí být v případě kapitálových společností schválena valnou hromadou (při splnění stanovených podmínek je i nadále možné schválení představenstvem), v případě osobních společností všemi společníky. O rozhodnutí valné hromady, resp. souhlasu společníků s přeměnou musí být pořízen notářský zápis, jehož přílohou je projekt přeměny. Na druhou stranu se odstraňuje institut smlouvy o fúzi, smlouvy o rozdělení a převzetí obchodního jmění a smlouvy o převodu jmění na společníka. Společník zúčastněné společnosti se může i nadále předem vzdát některých svých práv s tím, že nově se výslovně stanoví, že tak může učinit kdykoliv poté, co se dozví o zahájení přípravy přeměny. Dále se prodlužuje lhůta pro přípravu fúze, rozdělení a převzetí jmění z 9 na 12 měsíců, ovšem za podmínky, že rozhodný den fúze, rozdělení nebo převodu jmění na společníka nemůže předcházet o více než 12 měsíců den, v němž bude podán návrh na zápis fúze, rozdělení nebo převodu jmění na společníka do obchodního rejstříku.

Nově se výslovně stanoví, že pokud má alespoň jedna ze zúčastněných společností povinnost auditu svých účetních závěrek, povinně se auditují všechny konečné účetní závěrky a zahajovací rozvahy všech zúčastněných subjektů. Tím se však nezakládá povinnost nechat zpětně ověřit auditorem všechny již dříve sestavené účetní závěrky. Mezitímní účetní závěrka se sestavuje jen tehdy, byla-li konečná účetní závěrka sestavena z údajů ke dni, od něhož ke dni vyhotovení projektu fúze, rozdělení nebo převzetí jmění uplynulo více než 6 měsíců. Ode dne, k němuž je sestavena mezitímní účetní závěrka, do dne vypracování projektu fúze, rozdělení nebo převodu jmění na společníka nesmí uplynout více než tři měsíce.

Informační princip a jednoměsíční lhůta pro zveřejnění projektu přeměny a zveřejnění oznámení o jeho uložení do sbírky listin budou platit i nadále. Právní účinky přeměny zůstávají vázány na provedení zápisu do obchodního rejstříku. Právní účinky přeshraniční fúze nastávají ke dni zápisu do českého nebo do zahraničního rejstříku. Následný výmaz zaniklé české zúčastněné korporace z českého obchodního rejstříku bude mít již jen deklaratorní účinky. V souvislosti s tímto novým zákonem lze doporučit věnovat pozornost i změnám řady souvisejících právních předpisů.

Závěrem je třeba uvést, že zákon o přeměnách obchodních společností a družstev se nedotkne transakcí, při nichž dojde k uložení návrhu smlouvy o fúzi nebo smlouvy o převzetí jmění společníka nebo projektu rozdělení nebo smlouvy o rozdělení a převzetí obchodního jmění do sbírky listin obchodního rejstříku anebo bude zveřejněn záměr přijmout rozhodnutí o změně právní formy v Obchodním věstníku před 1. červencem 2008. V uvedených případech se transakce dokončí podle dosavadní právní úpravy. To platí i pro řízení zahájená před tímto datem.

Iva Valová

[Advokátní kancelář HOLEC, ZUSKA & Partneri](#)

Václavské náměstí 2-4

110 00 Praha 1

Česká republika

Tel: (+420) 296 325 235

Fax: (+420) 296 325 240

recepce@holec-advokati.cz

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Nová pravidla ICC pro rozhodčí řízení: Přehled klíčových změn účinných od 1. června 2026](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [Když model počítá správně, ale závěr je zavádějící: limity AI při oceňování podniků](#)
- [Nařízení prodeje jednotky jako ultima ratio ochrany práv ostatních vlastníků?](#)